روزنامه صبح ایران
وطن امروز
VATANEMROOZ.IR
یکشنبه | ۶ شهریور ۱۴۰۱ | ۳۰ محرم ۱۴۴۴ | ۲۸ آگوست ۲۰۲۲ | سال چهاردهم | شماره ۳۵۶۵ | ۸ صفحه | ۳۰۰۰ تومان
| ۱۱۸۳ سال و ۳۱۶ روز گذشت |
VATAN-E-EMROOZ | VOL.14 | NO.3565 | SUN.AUG.28, 2022 | ISSN:2008-2886

پیام تسلیت رهبر انقلاب در پی ارتحال آیت‌الله حاج شیخ محمدعلی ناصری

صفحه ۲

گفت‌وگوی «وطن‌امروز» با کارگردان و بازیگر سریال بی‌نشان

نمایش روزنامه‌نگاری

صفحه ۸

مدیرعامل فیس‌بوک همکاری این شبکه اجتماعی با «اف بی آی» برای دخالت در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۰ آمریکا را فاش کرد

زاکربرگ: فیس‌بوک به دستور «اف‌بی‌آی» اخبار فساد اقتصادی هانتر بایدن، پسر جو بایدن را در ایام رقابت انتخاباتی ۲۰۲۰ سانسور کرد

رسوایی فیس‌بوک و اف بی آی

پیش از این سانسورهای عجیب اینستاگرام به سود رژیم صهیونیستی نیز انتقادات گسترده کاربران را در پی داشت

صفحه ۷

جنگ اوکراین؛ عامل شعله‌ور شدن آتش زیر خاکستر اختلافات پاریس و لندن

یادداشت

ثمانه اکوان: چند روزی است که اخبار دعوای لفظی و تنش در روابط فرانسه و انگلیس به تیتر بسیاری از روزنامه‌های اروپایی تبدیل شده است. انگلستان که این روزها همچنان درگیر مساله خروج از اتحادیه اروپایی و همچنین انتخابات درون‌حزبی برای تعیین نخست‌وزیر جدید این کشور است، به نظر می‌رسد چندان هم از وضعیت اداره اتحادیه اروپایی به رهبری فرانسه راضی نیست. حجم عظیم مهاجرانی که از کانال مانش از فرانسه به سمت انگلستان می‌روند، دولت ضعیف جانسون و سرنوشت دولت آینده این کشور را با بحرانی جدی روبه‌رو کرده است. مقامات انگلیس با اشاره به حوادث رخ داده در این کانال و مهاجرانی که جان خود را هنگام عبور از این کانال از دست می‌دهند، تلاش‌های انجام شده از سوی فرانسه برای کنترل و مهار این بحران را ناکافی می‌دانند، البته این تنها مساله بحرانی در روابط ۲ کشور نیست. اختلافات بر سر مهاجران، زمانی که با اختلافات درباره تجارت با ایرلند بعد از خروج انگلستان از اتحادیه اروپایی همراه می‌شود، تنشی جدی در روابط به وجود می‌آورد. جدا از این مسائل، تنش‌های بین ۲ کشور بر سر مرزهای دریایی که از دیرباز ماهیگیران انگلیسی و فرانسوی را به جان هم انداخته است، بر پیچیدگی اوضاع اضافه می‌کند.

با این حال شاید بتوان گفت مهم‌تر از همه این مسائل، رقابت‌های ۲ کشور برای تبیین نقش خود در بین کشورهای اروپایی است که برای مدت‌های زیاد لندن و پاریس را به جای متحد، تبدیل به رقیب یکدیگر کرده است. بسیاری از تحلیلگران حوزه اروپا در همین راستا خروج انگلستان از اتحادیه اروپایی را راهکار سیاستمداران این کشور برای مقابله با افزایش قدرت فرانسه در اروپا به عنوان یکی از رهبران قدرتمند اروپایی می‌دانند و اعتقاد دارند انگلستان سعی دارد با نزدیک شدن به آمریکا و خروج از اتحادیه اروپایی - در واقع به جان خریدن تمام هزینه‌های خروج از اتحادیه- دوباره قدرت اقتصادی و سیاسی خود را به رخ این اتحادیه بکشاند که هر روز با بحرانی جدید دست و پنجه نرم کرده و انتظار می‌رود بزودی دچار فروپاشی شود.

تنش جدید اما از ۲ روز پیش در یکی از جلسات انتخاباتی حزب محافظه‌کار شکل گرفت. لیز تراس، نامزد نخست‌وزیری انگلستان در یک جلسه انتخاباتی با حضور ریشی سوناک، کاندیدای رقیبش برای رهبری محافظه‌کاران و نخست‌وزیری انگلیس، در پاسخ به اینکه آیا مکرون دوست است یا دشمن، گفت: «هنوز روشن و مشخص نیست». این صحبت‌های تراس بشدت با تشویق حضار مواجه شد و نشان داد اعضای حزب محافظه‌کار در انگلستان چندان دل خوشی از فرانسه و سیاست‌هایش در قبال انگلستان ندارند.

امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه که در آن زمان به دلیل بحران انرژی در اروپا به الجزایر سفر کرده بود تا بلکه بتواند راهی برای واردات گاز به فرانسه و اروپا پیدا کند، در واکنش، انگلیس را متحد فرانسه خواند و به خبرنگاران گفت: «انگلیس، صرف نظر از رهبرانش و گاهی با وجود رهبرانش یا اشتباهات کوچکی که ممکن است برای خودنمایی مرتکب شوند، ملتی دوست، قوی و متحد است». مکرون تاکید کرد: «بریتانیا دوست فرانسه است و می‌دانید که ما در دنیای پیچیده‌ای زندگی می‌کنیم، دموکراسی‌های استبدادی روزبه‌روز بیشتر می‌شوند، بنابراین احساس عدم تعادل وجود دارد».

ایده رویارویی با فرانسه در اوج مبارزات انتخاباتی اما به نظر می‌رسد چندان هم به مذاق دولت انگلستان خوش نیامده است. جانسون بر همین مبنا وارد میدان شد و در سخنانی به زبان فرانسه گفت: «امانوئل مکرون دوست خیلی خوب ما است. من فکر می‌کنم روابط بین بریتانیا و فرانسه از اهمیت زیادی برخوردار است. آنها برای مدت طولانی بسیار خوب بوده‌اند، از زمان ناپلئون، اساسا من فکر می‌کنم ما باید آن را جشن بگیریم. درباره امانوئل، من روابط بسیار خوبی با او داشته‌ام و می‌توانم چیزی به شما بگویم؛ او یک هوادار بزرگ کشور ما است». این صحبت‌های شیرین از زبان نخست‌وزیری که تا چند وقت دیگر تبدیل به «نخست‌وزیر سابق» می‌شود نمی‌تواند تاثیر چندانی بر روابط ناپایدار انگلستان و فرانسه داشته باشد. دراین بین به جای هر علت دیگری، باید این روزها ریشه این درگیری‌ها را در جنگ اوکراین مشاهده کرد؛ جنگی که اتحادیه اروپایی را با بحران انرژی روبه‌رو کرده و در عین حال نشان داده این اتحادیه جدا از آمریکا، هیچ سیاست مستقلی ندارد و باید با هر هزینه‌ای، به حمایت از سیاست‌های جنگ‌طلبانه کاخ سفید در مقابل روسیه بپردازد.

با اینکه امانوئل مکرون تلاش زیادی کرد تا روسیه را از جنگ با اوکراین برحذر داشته یا به سرعت به این حمله نظامی پایان دهد اما حمایت‌های مالی آمریکا از اوکراین و علاقه‌اش به ادامه یافتن جنگ در اروپای شرقی برای تضعیف روسیه، خط بطلانی بر تلاش‌های رئیس‌جمهور فرانسه کشید. حالا با وجود گذشت بیش از ۶ ماه از آغاز جنگ، اروپا درگیر بحران انرژی است؛ بحرانی که باعث افزایش ۱۰ برابری قیمت‌های انرژی در انگلستان و آلمان و سایر شهرهای اروپایی شده و انتظار می‌رود تا چند ماه دیگر کار را به اعتراضات خیابانی در این شهرها بکشاند. با آنکه فرانسه و آلمان تا حد زیادی مخالف سیاست‌های تحریمی آمریکا در قبال روسیه هستند اما انگلستان با دنباله‌روی از آمریکا هم در ماجرای اوکراین و هم در مساله تایوان، سیاست‌های جنگ‌طلبانه را پیش گرفته و به قول رهبران انگلیسی، هزینه آن را نیز می‌پردازد. در این میان اما مکرون است که باید برای گدایی انرژی به الجزایر برود و تلاش کند اروپا زمستان سختی را در پیش نداشته باشد. همه اینها در شرایطی است که صدای اعتراض به سیاست‌های اقتصادی اتحادیه اروپایی از مجارستان و لهستان نیز این روزها با وضوح زیادی شنیده می‌شود و زمزمه‌های فروپاشی اتحادیه اروپایی را جدی‌تر می‌کند. جنگ اوکراین نه تنها موجودیت اتحادیه اروپایی را زیر سوال برد، بلکه حالا منجر به رویارویی کشورهای اروپایی با یکدیگر نیز شده است؛ رویارویی‌ای که می‌تواند خاطرات اختلافات تاریخی را نیز زنده کرده و منجر به ایجاد موج ملی‌گرایی در پایتخت‌های اروپایی شود.

درسی که باید از پهپاد بیاموزیم!

دیدگاه

محمد شلتوکی*: هفته گذشته با یک تماس تلفنی از جانب دوستی که آن سوی خط مرا به حضور در رزمایش مشترک پهپادی ارتش جمهوری اسلامی ایران دعوت کرد، عازم کویر مرکزی ایران شدم تا از نزدیک عملیات‌های پهپادی را که قرار است در این رزمایش اجرا شود مشاهده کنم.

برای من که توان پهپادی ایران همواره یکی از موارد مطالعاتی مورد علاقه‌ام بوده و به طور مستمر آن را پیگیری می‌کنم و تحت رصد دارم، حضور در این رزمایش فرصت بسیار خوبی بود که باید از آن استفاده می‌کردم تا بتوانم پس از آن، راوی خوبی برای توانمندی‌ای باشم که در چند وقت اخیر نگاه‌های زیادی را به سوی خود معطوف کرده است.

گفتن از توانمندی‌های نظامی نیاز به دقت فراوان دارد، چرا که غلو یا کم‌بینی در این حوزه مانند ۲ لبه یک قیچی است که هم منجر به تشویش افکار عمومی می‌شود و هم تصمیم‌گیران را می‌تواند دچار اشتباه محاسباتی کند، لذا توانمندی پهپادی ایران را باید منطبق بر واقعیت‌ها سنجید.

نگاهی به روند طی‌شده در حوزه پهپادی ارتش بویژه در سال ۱۴۰۱ بیانگر این است که ارتش جمهوری اسلامی ایران موضوع قدرت پهپادی را به طور ویژه‌ای در دستور کار قرار داده است. شاهد مثال این ادعا، ۲ اتفاق ویژه پهپادی در ارتش است که سال جاری شاهد آن بودیم؛ نخست رونمایی از پایگاه پهپادی زیرزمینی ارتش تحت عنوان پایگاه پهپادی ۳۱۳ و دیگری عملیاتی کردن ناودسته پهپادبر نیروی دریایی ارتش که در آن عمده پهپادهای شناسایی، مراقبتی، رزمی و انتحاری به نمایش درآمد.

با در نظر گرفتن این ۲ اتفاق، شاهد برگزاری رزمایشی پهپادی از سوی ارتش با مشارکت ۴ نیروی زمینی، پدافند هوایی، هوایی و دریایی با مشارکت قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیا(ص) بودیم که باید از آن تحت عنوان سومین اتفاق ویژه پهپادی ارتش در سال جاری یاد کرد.

نظامی‌ها شاید بهتر بدانند که اطلاق عنوان «رزمایش» به یک تمرین نظامی چه مفهومی دارد؛ در حقیقت ما زمانی می‌توانیم به یک تمرین نظامی، رزمایش بگوییم که در آن ۲ سوی یک نبرد حقیقی تحت عنوان نیروهای آبی و نارنجی شبیه‌سازی شده باشند، برای آنها ماموریت تعریف شود و هر کدام از آنها در قالب دستورات عملیاتی‌ای که بر عهده دارند به ایفای نقش بپردازند.

با وجود آنکه ارتش پیش از این دی‌ماه سال ۹۹ یک تمرین بزرگ رزم پهپادی با حضور نیروهای چهارگانه خود برگزار کرده بود اما با تعریفی که از رزمایش ارائه شد، این برای نخستین‌بار بود که یک رزمایش پهپادی آن هم به صورت مشترک میان نیروهای مختلف ارتش برگزار می‌شد.

با چنین پیش‌مقدمه‌ای باید به بررسی اتفاقات رخداده در رزمایش مشترک پهپادی ۱۴۰۱ ارتش جمهوری اسلامی ایران پرداخت. در این رزمایش که گستره برگزاری آن تمام کشور اما با مرکزیت ۳ استان سمنان، اصفهان و یزد بود؛ انواع پهپادهای شناسایی، مراقبتی، رزمی و انتحاری ارتش از سراسر کشور به سمت مرکزیت منطقه رزمایش که در محدوده انارک استان اصفهان قرار داشت به پرواز درآمدند و تعداد پهپادهای شرکت‌کننده در این رزمایش نیز بیش از ۱۵۰ فروند بود.

مشارکت تعداد زیاد پهپاد در رزمایش، خود یکی از ویژگی‌های بارز آن به شمار می‌آید، چرا که هماهنگی و فرماندهی و کنترل آنها حین پرواز همزمان، آن هم در یک محدوده جغرافیایی وسیع و گسترده خود یک چالش محسوب می‌شود که نیروهای مسلح اعم از ارتش و سپاه طی سال‌های گذشته با برگزاری رزمایش‌ها و تمرینات مرتبط توانسته‌اند به قابلیت هدایت و کنترل تعداد زیادی پهپاد به صورت همزمان دست یابند.

تمرین استفاده از روش‌های ابتکاری برای کاهش هزینه‌های مرتبط با امور دفاعی، از دیگر ویژگی‌های این رزمایش بود. اساسا سامانه‌های بدون سرنشین در مقایسه با سامانه‌های با سرنشین ۲ مزیت بزرگ دارند؛ «هزینه کمتر - ریسک کمتر». یکی از ماموریت‌های پدافند هوایی به‌کارگیری هواپیماهای رهگیر نیروی هوایی برای مقابله با اهداف متخاصم است، حال همین نیروی پدافند هوایی در اقدامی ابتکاری توانسته است نمونه رهگیر پهپاد «کرار» را توسعه دهد که این پهپاد، هم به مسلسل با نواخت تیر بالای اخگر مجهز است و هم به موشک هوا به هوای آذرخش و می‌تواند در نقش یک رهگیر تمام‌عیار با هرگونه هدف متخاصمی که بخواهد مرزهای هوایی را نقض کند، به مقابله بپردازد.

پهپادهای انتحاری از دیگر موارد چشمگیر در رزمایش مشترک پهپادی ارتش بود؛ ارتش چند سال است با توسعه مدل‌های مختلفی از پهپادهای انتحاری حالا به یک نمونه ثابت برای انجام عملیات‌های خود رسیده و نام آن را «آرش» گذاشته است. پهپاد آرش امروز در همه نیروهای ارتش عملیاتی است و هر ۴ نیرو کاربر آن هستند. آرش با برد ۲۰۰۰ کیلومتر مانند یک موشک کروز عمل می‌کند و دقت اصابت بسیار بالایی هم دارد که تصاویر خیره‌کننده‌ای از دقت اصابت آن در رزمایش اخیر به ثبت رسید.

دیگر پهپاد انتحاری ارتش که سروصدای زیادی هم به پا کرده است، «امید» نام دارد. امید در حقیقت یک پهپاد انتحاری برای حمله به هر هدفی است اما ماموریت ویژه آن هدف قرار دادن سامانه‌های راداری دشمن است، چرا که با برخورداری از جست‌وجوگر تشعشعات راداری می‌تواند با دقت هرچه تمام‌تر رادارهای دشمن را هدف قرار دهد. علت جنجالی شدن این پهپاد، شباهت زیاد آن به پهپاد هاروپ رژیم صهیونیستی است.

ماموریت دیگری که در این رزمایش از سوی یگان‌های شرکت‌کننده انجام شد اما حرف زیادی از آن به میان نیامد، ماموریت جنگ الکترونیک است که امروز اهمیت ویژه‌ای در ارتش پیدا کرده است. در این رزمایش هم پهپادهای حامل محموله‌های جنگال که به عنوان یک سکوی هوایی برای انجام جنگ الکترونیک هواپایه ایفای نقش می‌کنند به پرواز درآمدند که وظیفه‌شان ایجاد اخلال در ارتباطات دشمن است.

مهمات نقطه‌زن هواپایه یکی دیگر از مزیت‌های پهپادهای ایرانی است که در این رزمایش هم با دقت بسیار بالایی به اهداف اصابت کردند؛ موشک «الماس» به عنوان یکی از خاص‌ترین موشک‌های ضدزره ایران، بمب‌های نقطه‌زن خانواده قائم و همچنین بمب‌های بالدار «بالابان» از جمله مهم‌ترین تسلیحات پهپادهای ایرانی برای حمله به اهداف زمینی به شمار می‌روند که در این رزمایش توسط پهپادهای کمان ۱۲، مهاجر ۶ و کرار مورد استفاده قرار گرفتند. مهم‌ترین مشاهده‌ام از صحنه رزمایش پهپادی ارتش را باید چهره‌های جوان و بانشاطی عنوان کنم که هر آنچه تاکنون گفتیم، ساخته و پرداخته آنهاست. جوانانی هم‌سن‌وسال خودم یا شاید جوان‌تر! افرادی با انگیزه و شور بسیار زیاد. با دیدن‌شان ناخودآگاه یاد طرح «تحریم صنایع پهپادی ایران» از سوی کنگره آمریکا افتادم و خندیدم! طرحی که بر اساس آن برای متوقف کردن توان پهپادی ایران هرگونه تأمین، فروش و انتقال پهپادهای نظامی به مقصد یا از مبدأ ایران ممنوع است. آمریکا در حقیقت به دنبال تحریم صنعتی است که زلف آن هیچ گرهی به تحریم، برجام و... نخورده و هر آنچه به آن رسیده‌ایم چیزی است که از درون جوشیده و اساسا آنها توان اثرگذاری بر آن را ندارند. حوزه پهپادی به جرأت یکی از نمونه‌های پیشرفت در کشور است که الگوی مدیریتی در آن می‌تواند به سایر بخش‌های کشور تسری پیدا کند؛ روایت اینکه چگونه در بازه زمانی کمتر از ۱۰ سال ایران به یک ابرقدرت بلامنازع پهپادی تبدیل شده است، قطعا درس‌هایی دارد که بسیاری از مدیران کشور باید پای آن تلمذ کنند.

***پژوهشگر حوزه دفاعی**

نگاه

زیر سایه ایران

محمدرضا کردلو: امیرهوشنگ ابتهاج روز گذشته در زادگاهش رشت به خاک سپرده شد. این بازگشت به «وطن» در ذات خودش واجد زیبایی‌هایی است که در حضور یا فقدان، معنایش تغییر نمی‌کند. دفن شدن در قبرستان پرلاشز پاریس یا گورستان هایگیت لندن و میلاتن کلن چه لطفی دارد وقتی باغ محتشم رشت هست؟ ماجرای تشییع و تدفین سایه در ایران ـ که حتما ظرافت‌ها و گفت‌وگوهای فرهنگی را می‌طلبید ـ با همراهی مسؤولان فرهنگی و خانواده ابتهاج، به نحو خوبی برگزار شد و این مساله از جهاتی دارای اهمیت است. اول آنکه «ایران» وسیع‌ترین مفهومی است که این روزها، حلقه وصل چهره‌هایی با سلایق سیاسی مختلف می‌شود. به واکنش‌های همین روزهای پس از درگذشت امیرهوشنگ ابتهاج (سایه) دقت کنید. سایه با سوابق سیاسی‌ای که به طور طبیعی مورد پسند یا علاقه بسیاری از طیف‌ها نبود، و طبیعتا مقبول برخی دیگر می‌افتاد، در شرایط فرهنگی مناسبی تعظیم و تکریم شد. واکنش‌ها از سوی بسیاری از طیف‌های سیاسی و فرهنگی، با ظرافت همراه بود. بسیاری از جریان‌های سیاسی و فرهنگی با احترام به جایگاه سایه در ادبیات معاصر ایران او را تکریم کردند، جز ویرانی‌طلبان و سلطنت‌معاشانی که دل خوشی از رویکردهای مردمی و ضدسلطنتی سایه نداشتند. جمعیت قلیلی که مفهوم «ایران» هیچ‌گاه برای‌شان ارزشمند نبوده، با تخریب سایه، بیش از پیش نزد عموم ایرانیان منفور شدند. ماجرای مواجهه این گروهک‌ها با درگذشت مرحوم ابتهاج، شاهد دیگری بر این مدعا بود که حتی «ایران» و ارزش‌های ایرانی، برای‌شان فاقد اهمیت است. اما چیست این ایران! این دماوند، این اصفهان، این خراسان و آن تبریز و آن ارس و آن بلوچستان و آن خوزستان و... که همه در نقشه‌ای جمع شده‌اند، به چه تصویری منجر شده‌اند که حتی علاقه به آن تصویر، اشتراک‌آفرین و به قول حافظ موجب جمعیت این زلف پریشان است. این ایران چیست که باز به قول حافظ هواداران کویش می‌شوند چو جان خویشتن!؟

و اینکه سال‌های سال پس از زمانی که ایدئولوژی‌های فراگیر دامن همه دنیا را گرفته بود، تا «بی‌وطنی» را تبلیغ کند و اتفاقا تنی چند از اندیشمندان گول آن بساط تهی را خوردند، باز این ایران است که آغوش می‌گشاید و سایه می‌شود برای سایه. برای نام ابتهاج هم موجب بزرگی فزاینده است بودن در ایران.

قطره دریاست اگر با دریاست
ورنه او قطره و دریا، دریاست

ایران، اتفاقا معیار و سنجه مناسبی برای مشخص کردن «دوست» از «دشمن» است. ایرانی که سایه‌اش، دنیا دنیا می‌ارزد و می‌توان در سایه‌اش آرمید. تا قیامت.

تیترهای امروز

رشد ۵۵ درصدی حجم خرید تضمینی گندم در سال ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه سال قبل

برکت گندم

■ پرداخت بیش از ۶۷ هزار میلیارد تومان از مطالبات گندمکاران

صفحه ۳

با گذشت بیش از ۴۰ روز از دستگیری ناموجه خلیل دردمند در عربستان، کماکان وضعیت وی در هاله‌ای از ابهام است

سرنوشت نامعلوم حاجی ایرانی

صفحه ۲

گزارشات جدید درباره فعالیت‌های داریا دوگینا

پشت پرده یک ترور هالیوودی!

صفحه ۷

مقام‌های غربی می‌گویند مذاکرات هسته‌ای ممکن است چند هفته زمان ببرد

مذاکره ادامه دارد

صفحه ۲

«وطن امروز» عملکرد دولت سیزدهم در کنترل موتورهای محرک تورم را بررسی می‌کند

فاز اول انضباط مالی

صفحه ۳